

भारत का राजपत्र The Gazette of India

सी.जी.-डी.एल.-अ.-03032026-270648
CG-DL-E-03032026-270648

असाधारण
EXTRAORDINARY

भाग II—खण्ड 3—उप-खण्ड (ii)
PART II—Section 3—Sub-section (ii)

प्राधिकार से प्रकाशित
PUBLISHED BY AUTHORITY

सं. 1077]

नई दिल्ली, मंगलवार, मार्च 3, 2026/फाल्गुन 12, 1947

No. 1077]

NEW DELHI, TUESDAY, MARCH 3, 2026/PHALGUNA 12, 1947

उपभोक्ता मामले, खाद्य और सार्वजनिक वितरण मंत्रालय

(उपभोक्ता मामले विभाग)

आदेश

नई दिल्ली, 2 मार्च, 2026

का.आ. 1129(अ).— केन्द्रीय सरकार, भारतीय मानक ब्यूरो अधिनियम, 2016 (2016 का 11) की धारा 15 की उपधारा (2) और उपधारा (3), धारा 16 की उपधारा (1) और उपधारा (2), धारा 17 और धारा 25 की उपधारा (3) के साथ पठित धारा 14 की उपधारा (3) द्वारा प्रदत्त शक्तियों का प्रयोग करते हुए, भारतीय मानक ब्यूरो के परामर्श से यह राय है कि लोकहित में ऐसा करना आवश्यक या समीचीन है, स्वर्ण आभूषण और स्वर्ण शिल्पकृती आदेश, 2020 का और संशोधन करने के लिए निम्नलिखित आदेश करती है, अर्थात्:-

1. संक्षिप्त शीर्षक और प्रारंभ— (1) इस आदेश का संक्षिप्त नाम स्वर्ण आभूषण और स्वर्ण शिल्पकृती की हॉलमार्किंग (संशोधन) आदेश, 2026 है।

(2) यह राजपत्र में इसके प्रकाशन की तारीख को प्रवृत्त होगा।

2. स्वर्ण आभूषण और स्वर्ण शिल्पकृती आदेश, 2020 में, उपाबंध के स्थान पर, निम्नलिखित उपाबंध अंतः स्थापित किया जाएगा, अर्थात्:-

“उपाबंध

क्रम संख्या	राज्य/संघ राज्य क्षेत्र	जिला
(1)	(2)	(3)
1	आंध्र प्रदेश	1. अनंतपुर
		2. अन्नामय्या
		3. डॉ. बी. आर. अम्बेडकर कोनासीमा
		4. पूर्वी गोदावरी
		5. एलुरु
		6. गुंटूर
		7. कडपा
		8. कृष्णा
		9. कुर्नूल
		10. श्री नंदामुरी तारक रामा राव गारू
		11. नांदयाल
		12. नेल्लोर
		13. प्रकाशम
		14. श्रीकाकुलम
		15. विशाखापत्तनम
		16. विजयनगरम
		17. पश्चिम गोदावरी
		18. पलनाडु
2	असम	1. बारपेटा
		2. बोंगईगांव
		3. कछार
		4. जोरहाट
		5. कामरूप मेट्रो
		6. नगांव
		7. तिनसुकिया
		8. शिव सागर
		9. धुबरी
		10. सोनितपुर
3	बिहार	1. बेगूसराय
		2. भागलपुर
		3. भोजपुर
		4. बक्सर
		5. दरभंगा
		6. पूर्वी चंपारण
		7. गया
		8. कटिहार
		9. खगड़िया
		10. किशनगंज
		11. मधुबनी

		12. मुंगेर
		13. मुजफ्फरपुर
		14. नालंदा
		15. नवादा
		16. पटना
		17. रोहतास
		18. समस्तीपुर
		19. सारण
		20. सीतामढ़ी
		21. सहरसा
		22. सिवान
		23. मधेपुरा
		24. पूर्णिया
		25. वैशाली
4	चंडीगढ़	1. चंडीगढ़
5	छत्तीसगढ़	1. बिलासपुर
		2. दुर्ग
		3. रायपुर
		4. राजनंदगांव
		5. सरगुजा
6	दिल्ली	1. केन्द्रीय दिल्ली
		2. पूर्वी दिल्ली
		3. नई दिल्ली
		4. उत्तरी दिल्ली
		5. उत्तर पश्चिम दिल्ली
		6. दक्षिणी दिल्ली
		7. दक्षिण पूर्वी दिल्ली
		8. पश्चिमी दिल्ली
7	गोवा	1. उत्तरी गोवा
		2. दक्षिणी गोवा
8	गुजरात	1. अहमदाबाद
		2. अमरेली
		3. आणंद
		4. बनासकांठा
		5. भरूच
		6. भावनगर
		7. बोटाड
		8. देवभूमि द्वारका
		9. गिर सोमनाथ
		10. जामनगर
		11. जूनागढ़
		12. खेडा
		13. कच्छ
		14. मेहसाणा

		15. मोरबी
		16. नवसारी
		17. पाटन
		18. पोरबंदर
		19. राजकोट
		20. साबरकांठा
		21. सूरत
		22. सुरेंद्रनगर
		23. तापी
		24. वडोदरा
		25. वलसाड
9	हरियाणा	1. अंबाला
		2. भिवानी
		3. चरखी दादरी
		4. फरीदाबाद
		5. फतेहाबाद
		6. गुरुग्राम
		7. हिसार
		8. जींद
		9. कैथल
		10. करनाल
		11. कुरुक्षेत्र
		12. महेन्द्रगढ़
		13. पलवल
		14. रेवाड़ी
		15. रोहतक
		16. सिरसा
		17. सोनीपत
		18. यमुनानगर
		19. झज्जर
		20. पंचकूला
10	हिमाचल प्रदेश	1. बिलासपुर
		2. हमीरपुर
		3. कांगड़ा
		4. मंडी
11	जम्मू और कश्मीर	1. जम्मू
		2. कटुआ
		3. सांबा
		4. श्रीनगर
		5. उधमपुर
12	झारखंड	1. बोकारो
		2. धनबाद
		3. पूर्वी सिंहभूम
		4. गढ़वा
		5. रांची

		6. देवघर
		7. रामगढ़
13	कर्नाटक	1. बागलकोट
		2. बेलगावी
		3. बेंगलुरु शहरी
		4. दक्षिणा कन्नड
		5. दावनगेरे
		6. धारवाड़
		7. गदग
		8. गुलबर्गा
		9. हसन
		10. कोलार
		11. मांड्या
		12. मैसूर
		13. रायचुर
		14. शिमोगा
		15. तुमकुर
		16. उडुपी
		17. उत्तर कन्नड
		18. विजयपुरा (बीजापुर)
		19. चिक्कमगलुरु
		20. बेल्लारी
14	केरल	1. अलाप्पुझा
		2. एर्नाकुलम
		3. कन्नूर
		4. कासरगोड
		5. कोल्लम
		6. कोट्टायम
		7. कोझीकोड
		8. मलाप्पुरम
		9. पलक्कड
		10. पथानामथिट्टा
		11. तिरुवनंतपुरम
		12. त्रिशूर
		13. वायनाड
		14. इडुक्की
15	मध्य प्रदेश	1. बालाघाट
		2. भोपाल
		3. छतरपुर
		4. छिंदवाडा
		5. देवास
		6. ग्वालियर
		7. इंदौर
		8. जबलपुर
		9. कटनी

		10. मुरैना
		11. नीमच
		12. रतलाम
		13. रीवा
		14. सतना
		15. उज्जैन
		16. सागर
16	महाराष्ट्र	1. अहमदनगर
		2. अकोला
		3. अमरावती
		4. औरंगाबाद
		5. बीड
		6. चंद्रपुर
		7. धुले
		8. जलगांव
		9. जालना
		10. कोल्हापुर
		11. लातूर
		12. मुंबई शहर
		13. मुंबई उपनगरीय
		14. नागपुर
		15. नांदेड
		16. नंदुरबार
		17. नासिक
		18. पालघर
		19. परभनी
		20. पुणे
		21. रायगढ
		22. रत्नागिरी
		23. सांगली
		24. सतारा
		25. सिंधुदुर्ग
		26. सोलापुर
		27. ठाणे
		28. वर्धा
		29. यवतमाल
17	ओडिशा	1. बालासोर
		2. भद्रक
		3. कटक
		4. गंजाम
		5. जाजपुर
		6. खोरधा
		7. मयूरभंज
		8. पुरी
		9. संबलपुर

		10. नयागढ़
		11. सुंदरगढ़
18	पुदुचेरी	1. पुदुचेरी
		2. कराईकल
19	पंजाब	1. अमृतसर
		2. बरनाला
		3. भठिंडा
		4. फतेहगढ़ साहिब
		5. फाजिल्का
		6. फ़िरोज़पुर
		7. गुरदासपुर
		8. होशियारपुर
		9. जालंधर
		10. कपूरथला
		11. लुधियाना
		12. मलेरकोटला
		13. मनसा
		14. मोगा
		15. पठानकोट
		16. पटियाला
		17. रूपनगर
		18. संगरूर
		19. शहीद भगत सिंह नगर
		20. श्री मुक्तसर साहिब
20	राजस्थान	1. अजमेर
		2. अलवर
		3. बांसवाड़ा
		4. ब्यावर
		5. भीलवाड़ा
		6. बीकानेर
		7. चूरू
		8. हनुमानगढ़
		9. जयपुर
		10. झुंझनू
		11. जोधपुर
		12. कोटा
		13. नागौर
		14. पाली
		15. सवाई माधोपुर
		16. सीकर
		17. सिरोही
		18. श्रीगंगानगर
		19. उदयपुर
		20. जालौर
		21. भरतपुर

		22. डूंगरपुर
		23. बाडमेर
		24. बूंदी
		25. करौली
21	तमिलनाडु	1. चेन्नई
		2. कोयंबटूर
		3. कुड्डालोर
		4. धर्मपुरी
		5. डिंडीगुल
		6. इरोड
		7. कल्लाकुरुचि
		8. कन्याकुमारी
		9. करूर
		10. कृष्णागिरि
		11. मदुरै
		12. नागापट्टिनम
		13. नमाक्काल
		14. पुदुक्कोट्टई
		15. रामनाथपुरम
		16. सलेम
		17. शिवगंगा
		18. तेनकासी
		19. तंजावुर
		20. थेनी
		21. थूथुकुडी
		22. तिरुच्चिरापल्ली
		23. तिरुनेलवेली
		24. तिरुपथुर
		25. तिरुपुर
		26. तिरुवन्नामलाई
		27. तिरुवरुर
		28. वेल्लोर
		29. विलुप्पुरम
		30. मयिलादुथुराई
		31. चेंगलपट्टूर
22	तेलंगाना	1. हैदराबाद
		2. खम्मम
		3. मंचेरियल
		4. मेडचल-मल्काजगिरि
		5. नलगोंडा
		6. निज़ामाबाद
		7. पेद्दापल्ली
		8. रंगारेड्डी
		9. वारंगल ग्रामीण
		10. वारंगल शहरी

		11. करीमनगर
		12. महबूबनगर
		13. भद्राद्री कोठागुडेम
23	त्रिपुरा	1. उत्तरी त्रिपुरा
		2. गोमती
		3. पश्चिमी त्रिपुरा
24	उत्तर प्रदेश	1. आगरा
		2. प्रयागराज
		3. अंबेडकरनगर
		4. औरैया
		5. आजमगढ़
		6. बलिया
		7. बांदा
		8. बाराबंकी
		9. बरेली
		10. भदोही
		11. बदायूं
		12. देवरिया
		13. इटावा
		14. फैजाबाद
		15. गौतमबुद्ध नगर
		16. गाजियाबाद
		17. गोरखपुर
		18. जौनपुर जिला
		19. झाँसी
		20. कानपुर नगर
		21. लखनऊ
		22. मथुरा
		23. मेरठ
		24. मिर्जापुर
		25. मुरादाबाद
		26. मुज़फ्फरनगर
		27. प्रतापगढ़
		28. रायबरेली
		29. सहारनपुर
		30. शाहजहाँपुर
		31. वाराणसी
		32. बस्ती
		33. लखीमपुर खीरी
		34. रामपुर
		35. गाजीपुर
		36. फरुखाबाद
		37. मैनपुरी
		38. मऊ
		39. बिजनौर

25	उत्तराखण्ड	1. देहरादून
		2. हरिद्वार
		3. नैनीताल
		4. पौड़ी गढ़वाल
		5. पिथौरागढ़
		6. अल्मोड़ा
26	पश्चिम बंगाल	1. अलीपुरद्वार
		2. बांकुड़ा
		3. वीरभूमि
		4. दक्षिण दिनाजपुर
		5. दार्जिलिंग
		6. हुगली
		7. हावड़ा
		8. जलपाईगुड़ी
		9. कूचबिहार
		10. कोलकाता
		11. मालदा
		12. मुर्शिदाबाद
		13. नादिया
		14. उत्तर 24 परगना
		15. पश्चिम बर्धमान
		16. पश्चिम मेदिनीपुर
		17. पूर्व बर्धमान
		18. पूर्व मेदिनीपुर
		19. पुरुलिया
		20. दक्षिण 24 परगना
		21. उत्तर दिनाजपुर

[फा. सं. वी-6/1/2017-बीआईएस(भाग-2)]

भरत खेड़ा, अपर सचिव

टिप्पण:- मूल आदेश भारत के राजपत्र, असाधारण, भाग II, खंड 3, उप-खंड (ii) में का.आ. 205 (अ), तारीख 15 जनवरी, 2020 द्वारा प्रकाशित किया गया था और तत्पश्चात संख्यांक का.आ. 3549 (अ), तारीख 31 जुलाई, 2025 द्वारा अन्तिम रूप से संशोधित किया गया था।

MINISTRY OF CONSUMER AFFAIRS, FOOD AND PUBLIC DISTRIBUTION

(Department of Consumer Affairs)

ORDER

New Delhi, the 2nd March, 2026

S.O. 1129(E).— In exercise of the powers conferred by sub-section (3) of section 14 read with sub-sections (2) and (3) of section 15, sub-sections (1) and (2) of section 16, section 17 and sub-section (3) of section 25 of the Bureau of Indian Standards Act, 2016 (11 of 2016), the Central Government, is of the opinion that it is necessary or expedient so to do in the public interest, after consulting the Bureau of Indian Standards, hereby makes the following order, further to amend the Hallmarking of Gold Jewellery and Gold Artefacts Order, 2020, namely:-

1. Short title and commencement. -(1) This Order may be called the Hallmarking of Gold Jewellery and Gold Artefacts (Amendment) Order, 2026.

(2) It shall come into force on the date of its publication in the Official Gazette.

2. In the Hallmarking of Gold Jewellery and Gold Artefacts Order, 2020, for the ANNEXURE, the following ANNEXURE shall be substituted, namely:-

“ANNEXURE

Serial Number	State/Union territory	District
(1)	(2)	(3)
1	Andhra Pradesh	1. Anantapur 2. Annamayya 3. Dr. B. R. Ambedkar Konaseema 4. East Godavari 5. Eluru 6. Guntur 7. Kadapa 8. Krishna 9. Kurnool 10. Sri Nandamuri Taraka Rama Rao Garu 11. Nandyal 12. Nellore 13. Prakasham 14. Srikakulam 15. Visakhapatnam 16. Vizianagaram 17. West Godavari 18. Palnadu
2	Assam	1. Barpeta 2. Bongaigaon 3. Cachar 4. Jorhat 5. Kamrup Metro 6. Nagaon 7. Tinsukia 8. Siva Sagar 9. Dhubri 10. Sonitpur
3	Bihar	1. Begusarai 2. Bhagalpur 3. Bhojpur 4. Buxar 5. Darbhanga 6. East Champaran 7. Gaya 8. Katihar 9. Khagaria 10. Kishanganj

		11. Madhubani
		12. Munger
		13. Muzaffarpur
		14. Nalanda
		15. Nawada
		16. Patna
		17. Rohtas
		18. Samastipur
		19. Saran
		20. Sitamarhi
		21. Saharsa
		22. Siwan
		23. Madhepura
		24. Purnea
		25. Vaishali
4	Chandigarh	1. Chandigarh
5	Chhattisgarh	1. Bilaspur
		2. Durg
		3. Raipur
		4. Rajnandagaon
		5. Surguja
6	Delhi	1. Central Delhi
		2. East Delhi
		3. New Delhi
		4. North Delhi
		5. North West Delhi
		6. South Delhi
		7. South east Delhi
		8. West Delhi
7	Goa	1. North Goa
		2. South Goa
8	Gujarat	1. Ahmedabad
		2. Amreli
		3. Anand
		4. Banaskantha
		5. Bharuch
		6. Bhavnagar
		7. Botad
		8. Devbhoomi Dwarka
		9. Gir Somnath
		10. Jamnagar
		11. Junagadh
		12. Kheda
		13. Kutch
		14. Mehsana
		15. Morbi
		16. Navsari
		17. Patan
		18. Porbandar
		19. Rajkot
		20. Sabarkantha
		21. Surat
		22. Surendranagar
		23. Tapi
		24. Vadodara
		25. Valsad
9	Haryana	1. Ambala
		2. Bhiwani
		3. Charkhi Dadri
		4. Faridabad
		5. Fatehabad

		6. Gurugram
		7. Hissar
		8. Jind
		9. Kaithal
		10. Karnal
		11. Kurukshetra
		12. Mahendragarh
		13. Palwal
		14. Rewari
		15. Rohtak
		16. Sirsa
		17. Sonapat
		18. Yamuna Nagar
		19. Jhajjar
		20. Panchkula
10	Himachal Pradesh	1. Bilaspur
		2. Hamirpur
		3. Kangra
		4. Mandi
11	Jammu and Kashmir	1. Jammu
		2. Kathua
		3. Samba
		4. Srinagar
		5. Udhampur
12	Jharkhand	1. Bokaro
		2. Dhanbad
		3. East Singhbhum
		4. Garhwa
		5. Ranchi
		6. Deoghar
		7. Ramgarh
13	Karnataka	1. Bagalkot
		2. Belagavi
		3. Bengaluru urban
		4. Dakshina kannada
		5. Davanagere
		6. Dharwad
		7. Gadag
		8. Gulbarga
		9. Hassan
		10. Kolar
		11. Mandya
		12. Mysore
		13. Raichur
		14. Shimoga
		15. Tumkur
		16. Uduppi
		17. Uttara kannada
		18. Vijayapura (Bijapur)
		19. Chikkamagaluru
		20. Bellary
14	Kerala	1. Alappuzha
		2. Ernakulam
		3. Kannur
		4. Kasaragod
		5. Kollam
		6. Kottayam
		7. Kozhikode
		8. Malappuram
		9. Palakkad
		10. Pathanamthitta
		11. Thiruvananthapuram

		12. Thrissur
		13. Wayanad
		14. Idukki
15	Madhya Pradesh	1. Balaghat
		2. Bhopal
		3. Chhatarpur
		4. Chhindwara
		5. Dewas
		6. Gwalior
		7. Indore
		8. Jabalpur
		9. Katni
		10. Morena
		11. Neemuch
		12. Ratlam
		13. Rewa
		14. Satna
		15. Ujjain
		16. Sagar
16	Maharashtra	1. Ahmednagar
		2. Akola
		3. Amravati
		4. Aurangabad
		5. Beed
		6. Chandrapur
		7. Dhule
		8. Jalgaon
		9. Jalna
		10. Kolhapur
		11. Latur
		12. Mumbai city
		13. Mumbai suburban
		14. Nagpur
		15. Nanded
		16. Nandurbar
		17. Nashik
		18. Palghar
		19. Parbhani
		20. Pune
		21. Raigad
		22. Ratnagiri
		23. Sangli
		24. Satara
		25. Sindhudurg
		26. Solapur
		27. Thane
		28. Wardha
		29. Yavatmal
17	Odisha	1. Balasore
		2. Bhadrak
		3. Cuttack
		4. Ganjam
		5. Jajpur
		6. Khordha
		7. Mayurbhanj
		8. Puri
		9. Sambalpur
		10. Nayagarh
		11. Sundargarh

18	Puducherry	1. Puducherry 2. Karaikal
19	Punjab	1. Amritsar 2. Barnala 3. Bathinda 4. Fatehgarh Sahib 5. Fazilka 6. Ferozepur 7. Gurdaspur 8. Hoshiarpur 9. Jalandhar 10. Kapurthala 11. Ludhiana 12. Malerkotla 13. Mansa 14. Moga 15. Pathankot 16. Patiala 17. Rupnagar 18. Sangrur 19. Shaheed Bhagat Singh Nagar 20. Sri Muktsar Sahib
20	Rajasthan	1. Ajmer 2. Alwar 3. Banswara 4. Beawar 5. Bhilwara 6. Bikaner 7. Churu 8. Hanumangarh 9. Jaipur 10. Jhunjhunu 11. Jodhpur 12. Kota 13. Nagaur 14. Pali 15. Sawai Madhopur 16. Sikar 17. Sirohi 18. Sriganganagar 19. Udaipur 20. Jalore 21. Bharatpur 22. Dungarpur 23. Barmer 24. Bundi 25. Karauli
21	Tamil Nadu	1. Chennai 2. Coimbatore 3. Cuddalore 4. Dharmapuri 5. Dindigul 6. Erode 7. Kallakuruchi 8. Kanyakumari 9. Karur 10. Krishnagiri 11. Madurai 12. Nagapattinam 13. Namakkal 14. Pudukkottai 15. Ramanathapuram

		16. Salem
		17. Sivaganga
		18. Tenkasi
		19. Thanjavur
		20. Theni
		21. Thoothukudi
		22. Tiruchirappalli
		23. Tirunelveli
		24. Tirupathur
		25. Tirupur
		26. Tiruvannamalai
		27. Tiruvarur
		28. Vellore
		29. Viluppuram
		30. Mayiladuthurai
		31. Chengalpattu
22	Telangana	1. Hyderabad
		2. Khammam
		3. Mancherial
		4. Medchal-Malkajgiri
		5. Nalgonda
		6. Nizamabad
		7. Peddapalli
		8. Rangareddy
		9. Warangal (Rural)
		10. Warangal (Urban)
		11. Karimnagar
		12. Mahabubnagar
		13. Bhadradi Kothagudem
23	Tripura	1. Gomati
		2. North Tripura
		3. West Tripura
24	Uttar Pradesh	1. Agra
		2. Prayagraj
		3. Ambedkar Nagar
		4. Auraiya
		5. Azamgarh
		6. Ballia
		7. Banda
		8. Barabanki
		9. Bareilly
		10. Bhadohi
		11. Budaun
		12. Deoria
		13. Etawah
		14. Faizabad
		15. Gautam Buddha Nagar
		16. Ghaziabad
		17. Gorakhpur
		18. Jaunpur District
		19. Jhansi
		20. Kanpur Nagar
		21. Lucknow
		22. Mathura
		23. Meerut
		24. Mirzapur
		25. Moradabad
		26. Muzaffarnagar
		27. Pratapgarh
		28. Raebareli
		29. Saharanpur
		30. Shahjahanpur

		31. Varanasi
		32. Basti
		33. Lakhimpurkheri
		34. Rampur
		35. Ghazipur
		36. Farrukhabad
		37. Mainpuri
		38. Mau
		39. Bijnor
25	Uttarakhand	1. Dehradun
		2. Haridwar
		3. Nainital
		4. Pauri Garhwal
		5. Pithoragarh
		6. Almora
26	West Bengal	1. Alipurduar
		2. Bankura
		3. Birbhum
		4. Dakshin Dinajpur
		5. Darjeeling
		6. Hooghly
		7. Howrah
		8. Jalpaiguri
		9. Coochbehar
		10. Kolkata
		11. Malda
		12. Murshidabad
		13. Nadia
		14. North 24 Parganas
		15. Paschim Bardhaman
		16. Paschim Medinipur
		17. Purba Bardhaman
		18. Purba Medinipur
		19. Purulia
		20. South 24 Parganas
		21. Uttar Dinajpur

[F. No. V-6/1/2017-BIS(Part-2)]

BHARAT KHERA, Addl. Secy.

Note:- The principal order was published in the Gazette of India, Extraordinary, Part II, Section 3, Sub-section (ii) *vide* number S.O. 205 (E), dated the 15th January, 2020 and lastly amended *vide* number S.O. 3549(E), dated the 31st July, 2025.